

Yttrande

Detaljplan för Trollängsskolan och bostäder väster om Gamla Särövägen inom stadsdelen Askim

Plan utökat förfarande - Samråd

Diarienummer Stadsbyggnadsförvaltningen: SBF-2023-00246

Handläggare SBF: Matti Örjefelt

Handläggare EXF: Robin Zachrisson

Naturskyddsföreningen i Göteborg ställer sig allmänt emot "Detaljplan för Trollängsskolan och bostäder väster om Gamla Särövägen inom stadsdelen Askim" baserat på dess exploatering av orörd skogsmark med naturvärden. Föreningen förstår att Göteborgs Stad behöver skapa fler skolplatser samt bostäder i staden som stort enligt sida 7 i planbeskrivningen:

*"Det finns behov av tillskott på bostäder i Göteborg i stort och kommunal service inom området för aktuell detaljplan för att trygga en långsiktig utveckling. **Dessa utbyggnadsbehov står delvis i kontrast till behov av grönområden och kulturmiljöns värden.** Bostadsutvecklingen tar här i anspråk tidigare oexploaterad naturmark och för skolans utveckling krävs en ersättning för befintlig skola som utmärkt sig som kulthistoriskt värdefull. Ställningstagande har dock gjorts att pröva för denna utveckling då behoven som kan genereras väger tungt för stadens långsiktiga utveckling och framdrift."*

Som beskrivet ovan kommer detaljplanens förslag i konkurrens med befintliga naturvärden på platsen. Dock enligt "Uppföljning av målen i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2025":

*"Den biologiska mångfalden i Göteborg behöver öka, **bland annat genom utökat naturskydd, ökad skötsel och förbättrad ekologisk status i vattenmiljöerna.** Medvetenheten om vikten av biologisk mångfald har ökat hos stadens nämnder och styrelser, men stora insatser och förändrade arbetssätt **krävs fortsatt för att biologisk mångfald på land och i vatten ska prioriteras högre vid stadsutveckling och markanvändning.**"*

Med andra ord går utvecklingen för bevarande av den biologiska mångfalden samt naturvärden inte i rätt riktning och mer kraftfulla tag behöver tas. Därför anser Naturskyddsföreningen i Göteborg att detaljplanen inte är en del av en hållbar stadsutveckling. Staden bör bevara befintliga värden, eftersom det tar lång tid att återskapa likvärdiga naturvärden i framtiden, till exempel genom nyplanteringar eller andra kompensationsåtgärder. Det är viktigare att bevara det som finns här och nu.

Det är endast $\frac{1}{3}$ av området som planeras att bebyggas enligt planbeskrivningen, för att bevara stora delar av det befintliga skogspartiet. Dock visar de historiska kartorna från 60-talet, se bild nedan, att stora delar av skogsområdet redan har exploaterats och gått förlorat.

Urklipp från Eniros historiska kartor som visar stadens framväxt. Den övre bilden är tagen cirka 1950-1960 och den nedre bilden visar ett nyligen taget flygfoto. Jämförelsen visar tydligt hur stadens exploatering har under de senaste 70 åren naggat på naturmark och orsakat fragmentering.

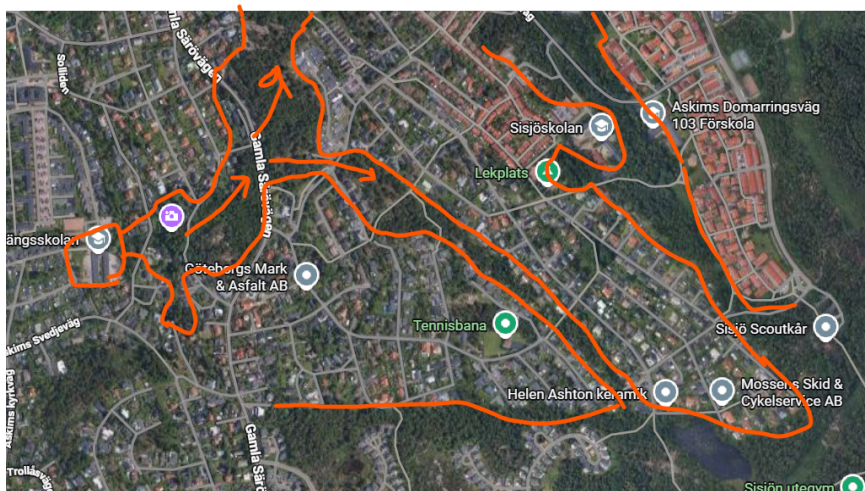

“Naturmark kommer att minska till viss del för att ge plats för exploateringen, dock ej mark med höga naturvärden (Naturvärdesklass 4 med mindre yta in på Naturvärdesklass 3 utmed gamla Särövägen). Dessutom bidrar detaljplanen med att säkra stor del av naturmarken som kommunal allmänplats så även grönkorridor som kopplar grönområden sinsemellan.” (06 Undersökning om betydande miljöpåverkan s. 6). Föreningen ställer sig positiv till att den nya detaljplanen planerar att inte beröra mark som bedöms inneha naturvärden (Naturvärdesklass 3 och 4) och att man tar hänsyn till framtida gröna korridorer. Dock visar kartan från detaljplanen samt Naturvärdesinventeringen att områden som täcks av både Naturvärdesklass 3 och 4 planeras att bebyggas. Föreningen anser att det som beskrivs i plankartan motstrider det som beskrivs i planbeskrivningen.

Föreningen noterar att staden inte väljer att skriva en MKB till detaljplanen, vilket föreningen skulle rekommendera eftersom ett orört skogsparti med naturvärden föreslås att exploateras.

Enligt Häckfågelinventeringen: *“De östligaste delarna av inventeringsområdet (delområde 2 och 4) består av skogsmiljöer som utgör en av de få kvarvarande länkar till skogsmiljöer österut mot Sandsjöbacka. Om delar av dessa skogsmiljöer kan undantas från bebyggelse skulle åtminstone en viss funktion som spridningslänk kunna bibehållas.”*

De östliga delarna av detaljplanen planeras att exploateras, vilket skulle fragmentera ett landskap som idag kopplar samman ett större naturområde. Exploateringen av detta område skapar en barriär mot Sandsjöbacka och går därför emot rekommendationen i häckfågelinventeringen. Föreningen ställer sig emot till detta då denna förändring berör inte enbart fågelarter utan alla arters möjlighet till spridning.

Bilden illustrerar hur stadens exploatering naggas och minskar grönområdenas ytor. Föreningen finner detta oroande då det orsakar fragmentering av det större nätverket av urbana ekosystem. Dessa ekologiska kopplingar kan inte kompenseras eller ersättas.

NVI:n pekar på både äldre tallbestånd och de grövsta tallarna i naturvärdesobjekt 2 samt artrikt träd- och buskskikt såsom ek, bok, sälg, lönn, kastanj, hassel, hägg, fågelbär, rönn, oxel och vildkaprifol i naturvärdesobjekt 3. Därför är NVI:ns bedömning *“Vid en eventuell exploatering av området är det fördelaktigt om de grövsta träden (bok i norra delen av skogsområdet och tall i södra) kan sparas i den mån det är möjligt.”* Men planbeskrivningen visar inte på hur dessa objekt planeras att avverkas eller bevaras. Därför kan inte föreningen avgöra hur stor exploateringen påverkar de befintliga naturvärdena som presenteras i NVI:n. Föreningen anser att staden bör komplettera med dessa uppgifter.

Föreningen ser att äldre träd (äldre än 140 år) inte ska röras eller störas. Om detta är helt oundvikligt för projektets ändamål bör de ekologiska värden som går förlorade kompenseras. Ett yngre träd kan aldrig ersätta ett äldre träd med dess ekologiska värden men finns det andra kompensationsåtgärder som platsen kan tillgå? Planbeskrivningen föreslår att kompensationsåtgärder presenteras i granskningskedet, därför kan inte föreningen avgöra om stadens kompensationsåtgärder är tillräckliga.

Exempelvis föreslår föreningen följande kompensationsåtgärder:

- Nuvarande hårdgjorda ytor kan omvandlas till öppna ängsytor eller sandiga gräsytor.
- Ytor av klippt gräs kan omvandlas till ängsytor.
- Sätta upp mulmholkar.
- Alla träd som tas ner bör istället bevaras på platsen för att gynna den biologiska mångfalden.
- Komplettera med en faunapassage, i form av en tunnel för att gynna arters spridningsförmåga mellan öst och väst.

Idag finns digitala verktyg, som exempelvis [ClimB](#), för att beräkna förlorad gentemot kompenserad biologisk mångfald.

Stadsplaneringsgruppen
Naturskyddsföreningen i Göteborg

Genom
Oskar Tagesson
Vice Ordförande